

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/222/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121211619
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4121211619.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky A. I., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. Q. XXX a otca K. V., nar. X.X.XXXX, bytom C. J. XXX o návrhu manžela matky K. I., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. Q. XXX na osvojenie maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Maloletá O. I., rod. V., nar. XX.XX.XXXX v Q., r.č. XXXXXX/XXXX, dcéra rodičov: matky A. I., nar. X.X.XXXX a otca K. V., nar. X.X.XXXX je od právoplatnosti tohto rozsudku osvojencom manžela matky K. I., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom C. Q. č. XXX.

Priezvisko osvojenca je "I."

K. I., nar. XX.X.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, štátna príslušnosť SR, národnosť slovenská, ženatý, trvale bytom C. Q. č. XXX sa zapíše v knihe narodení Matričného úradu Q. vo zväzku 77, ročník 2010, na strane 301, pod poradovým číslom 921 na miesto otca maloletého dieťa.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ K. I. - manžel matky maloletej O. I., nar. XX.XX.XXXX sa svojim návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 8.10.2021 domáhal, aby súd rozhodol, že maloletá O. sa od právoplatnosti rozhodnutia stane jeho osvojencom. Svoj návrh odôvodnil tým, že biologický otec nejaví o ňu záujem, netelefonuje jej, nechodí za ňou, ani neprispieva na jej výživu. On má s maloletou výborný vzťah a berie ako svoju vlastnú dcéru, nerobí rozdiely medzi mal. O. a ich spoločnou druhou dcérou mal. R. I., nar. XX.X.XXXX. obe dcéry majú rovnakú výchovu aj poskytovanú starostlivosť. V roku 2017 požiadali s manželkou o zmenu priezviska maloletej, dali odporcovi šancu a čas, aby sa zmenil a začal si riadne plniť svoje povinnosti. Keďže sa však nezmenil, chcel by stať on jej skutočným otcom, ktorý sa o ňu stará a zabezpečuje pre ňu všetko, čo potrebuje.

2. Na nariadené pojednávanie sa nedostavil otec mal. dieťaťa, ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a nežiadal o odročenie pojednávania, súd preto pojednával v zmysle § 180 Civilného sporového poriadku a § 31 Civilného mimosporového poriadku v jeho neprítomnosti.

3. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že v podstate ide o to, že mal. O. I., nar. XX.XX.XXXX vychováva od jej 2,5 roka. Zmenilo sa to tým, keď sa im narodila v manželstve spoločná dcéra R. I., nar. XX.X.XXXX. Vnútorný pocit, keď vidí sestry ako spolu vedľa fungovať, tak to vníma tak, že O. dostala k sebe

plnohodnotnú sestru. Láska voči obom deťom sa z jeho strany ešte zvýšila. Nerozdeľuje, či je O. jeho alebo nie. Berie ju ako svoje vlastné dieťa. Otec za mal. O. nechodil. Zastavil sa vtedy, keď bol vypovedať na polícii ohľadom výživného, ktoré na mal. O. neplatil. V roku 2020 mal možnosť rozprávať sa s biologickým otcom mal. O. s tým, že mu uviedol, že pravdepodobne bude chcieť riešiť vec tak, že by si O. osvojil. Dal mu priestor, aby sa zmenil a urobil niečo pre O.. Výsledok však nebol z jeho strany žiadny. Nateraz nemá o ňom žiadne informácie. Evidentne nejaví záujem o O. žiadnym spôsobom, maloletá ho v podstate nepozná. Dal priestor tomu, aby sa na neho aspoň pozrela, ale ona to odmietla, aby išla za jej biologickým otcom. O. netajili, že má svojho biologického otca. Ona s ním nenadviazala doteraz žiadny vzťah. U O. sme zmenili aj jej priezvisko, ktoré má I.. Súviselo to s nástupom mal. do školy. Má za to, že pokiaľ by otec O. s týmto návrhom nesúhlasil, niečo by s tým určite urobil. Rátal s tým, že na pojednávanie v tejto veci otec nepríde a presne sa to stalo. O. vysvetlili danú situáciu a to, že by si ju chcel osvojiť. Ona s tým vyjadrila súhlas a uviedla, že s tým žiadny problém nemá. Už keď mala tri roky začala mu hovoriť tatino. O. videla vo fotoalbe svojho biologického otca a má ho aj vo svojom albume. Ona uviedla, že jej tatino ju nevaroval a odvodila od toho stav, že ju neľúbi. Biologický otec neplatil riadne na maloletú výživné. Matka podávala aj trestné oznámenie za neplnenie si vyživovacej povinnosti. V tejto súvislosti dostal v minulosti podmienku, následne dostal ďalšiu podmienku a nateraz by mala byť situácia taká, že prokuratúra podala v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti otca na mal. O. a vec by sa mala nachádzať na súde, čo uviedla matka dieťaťa. Vzťah medzi O. a jej nevlastnou mladšou sestrou je výborný. I. má rada svoju mladšiu sestru, dokáže ju postrážiť, dcéra R. má 6 rokov. S oboma deťmi chodia na výlety, venujú sa im. Práve I. si pýtala sestričku a to jej aj vyšlo. Obe deti ľúbi, cíti k nim zodpovednosť a nerobí rozdiely medzi nimi. Vzájomne si pomáhajú, trávajú spolu čas. Mal. R. bude navštevovať tú istú školu na Nábřeží mládeže v Nitre ako mal. O.. V konečnom návrhu navrhovateľ žiadal, aby sa mal. O. stala jeho osvojencom, nakoľko ju považuje za vlastnú dcéru a nikdy sa nebude rodičovskými povinnosťami vo vzťahu k nej vyhýbať.

4. Matka mal. O. na pojednávaní uviedla, že I. mala od začiatku dobrý vzťah s jej terajším manželom. Za tie roky vytvorili plnohodnotnú rodinu, u mal. I. a jej manžela sa vyvinul taký klasický vzťah otec a dcéra. I. sa tešila na súrodencov a my sme ju pripravovali na to, že bude mať bračeka alebo sestričku. I. veľmi rada pomáhala pri mladšej sestre, keď sa narodila. Nežiarlila a bola ústretová. I. najskôr volala manžela Mimi a vtedy mala asi 2,5 roka. Od 3 rokov mu hovorila tato alebo tatino, to sa deje aj doteraz. Vzťah medzi mal. I. a jej biologickým otcom nebol žiadny. Keď mala I. rok, odišli od neho ku jej rodičom. Boli manželia, ale otec mal. I. nemal záujem o dcéru, ani o rodinný život. Rok bývali u rodičov. Po pol roku ako sa spoznali s manželom išli spoločne bývať na Chrenovú do prenajatého bytu spolu so I.. Žili taký klasický život - práca, škôlka, povinnosti, výlety. V tomto období sa otec maloletej nijako neprejavoval. Výživné načas neplatil. Naposledy bol so I. asi v mesiaci december 2015 zhruba 10-15 minút. V roku 2020 podala na otca I. trestné oznámenie kvôli neplateniu výživného. On sa v podstate bál, aby neskončil vo väzení a preto asi 2x za I. prišiel, vždy to bolo v období, keď bolo na neho podané trestné oznámenie. Dcére nevoláva, nepýta sa ako sa má, či niečo potrebuje. Všetko riešili s manželom, ktorý berie I. ako vlastné dieťa a nerobí rozdiely medzi I. a R.. Nevidí prekážku v tom, aby si manžel I. osvojil. Je pravdou, že manžel uviedol biologickému otcovi, že si plánuje I. osvojiť, bola pri tom prítomná. Biologický otec vtedy povedal, že s tým súhlasiť nebude, ale ak by mal o toto konanie záujem, dostal by sa na pojednávanie a túto situáciu by riešil. Konanie biologického otca vníma ako jeho nezáujem o mal. I., ktorá v podstate žije celý život v domácnosti s jej manželom. Ich vzťah považuje za plnohodnotný. Jednoznačne s osvojením mal. O. zo strany manžela súhlasí.

5. Maloletá O. I., ktorá bola v konaní vypočutá prostredníctvom kolízneho opatrovníka dňa 31.03.2022 uviedla, že rozumie osvojeniu. Povedala, že doma býva s tatinom, maminou a sestrou R., vie, že tatino nie je jej biologický otec, ale odkedy si pamätá, volá ho tato. Mal. O. necíti žiadne rozdiely v prístupe k nej v porovnaní so svojou sestrou zo strany rodiny navrhovateľa. Starí rodičia z maminkej strany žijú v J., má s nimi dobré vzťahy. Mal. O. si svojho biologického otca nepamätá, nevedela uviesť ani jeho meno. Naposledy ho videla cez okno, keď mala asi 8-9 rokov, bol pri dome, ale nechcela ísť vôbec za ním. Nechce ho ani spoznať, ani sa s ním stretávať. Uviedla, že jej otec je pán I. a ona chce, aby ním bol aj naozaj, preto súhlasí, aby si ju osvojil. Za svojho tatina ho považuje už dlho.

6. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že mal. O. má vytvorený pozitívny citový vzťah k navrhovateľovi, vníma ho ako svojho otca. N. I. sa o mal. O. zaujíma a zabezpečuje jej riadnu starostlivosť. Mal. O. nie je v kontakte s jej biologickým otcom, odmieta ho, nevedela im uviesť ani jeho meno, nemá s ním vytvorený žiadny vzťah. Vzhľadom k tomu, že biologický otec neprejavuje skutočný záujem o O. a i na základe vykonaného rozhovoru s maloletou a jej názoru,

majú za to, že je v jej najlepšom záujme, aby sa stala osvojenkyňou navrhovateľa pána I. a aby bol tento zapísaný v rodnom liste maloletej ako otec dieťaťa. Preto navrhuje, aby súd podanému návrhu v tejto veci vyhovel. V domácnosti neboli zistené žiadne nedostatky a boli vnímané vhodné podmienky pre ďalší vývoj mal. O..

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením obsahu spisu, najmä žiadosť navrhovateľa, rozhodnutie Okresného úradu Nitra o zmene priezviska u mal. O., upovedomenie OP Nitra, správy UPSVaR Nitra, spis OS Nitra 13P/236/2019 a zistil tento skutkový a právny stav:

8. Maloletá O. I., rodená V., sa narodila dňa XX.XX.XXXX v Q.. Pochádza z manželstva A. I. (predtým V.), nar. X.X.XXXX a K. V., nar. X.X.XXXX, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu v Leviciach č. k. 15P/308/2012 - 62 zo dňa 22.5.2013, právoplatným dňa 4.6.2013 rozvedené, maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima. Matka sa spoločne s maloletou odsťahovala od otca zhruba v čase, keď mala maloletá jeden rok. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej pravidelne neplní, bolo voči nemu opakovane vedené trestné stíhanie za prečin zanedbania povinnej výživy. Matka uzavrela nové manželstvo s navrhovateľom K. I. dňa XX.X.XXXX. Následne Okresný súd v Nitre rozsudkom č. k. 13P/36/2017 - 12 zo dňa 13.4.2017, právoplatným dňa 29.5.2017 udelil súhlas za otca mal. dieťaťa na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletej z V. na I., ktorej vyhovel Okresný úrad Nitra rozhodnutím č. OU-NR-OVVS1-217/026439 zo dňa 18.7.2017. Manželia obývajú 4 izbový rodinný dom v obci C. Q., ktorí je v ich osobnom vlastníctve. Manžel pracuje v spoločnosti MAREL, s.r.o., kde dosahuje priemerný čistý príjem 1100 eur a manželka pracuje ako predavačka v COOP Jednota s priemerným čistým príjmom 650 eur. Mal. O. navštevuje 5. ročník ZŠ Nábrežie mládeže v Nitre a mal. R. MŠ vo Veľkom Lapáši. Čo sa týka rodiny zo strany biologického otca, matka uviedla, že sa o mal. O. vôbec nezaujímajú, mal. O. nikoho zo širšej rodiny otca nepozná. Naopak rodina navrhovateľa prijala mal. O. ako vlastnú dcéru navrhovateľa.

9. Podľa § 97 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len Zákon o rodine), osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi. Medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah. Osvojitelia majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia. O osvojení rozhoduje súd na návrh osvojiteľa.

10. Podľa § 98 zákona o rodine osvojiteľom sa môže stať len fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o osvojenie podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že osvojenie bude v záujme maloletého dieťaťa. Táto podmienka sa nevzťahuje na ustanovenie § 100 ods. 3.

11. Podľa § 99 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. ďalej len Zákon o rodine, osvojiť možno len maloleté dieťa, ak je osvojenie v jeho záujme.

12. Podľa § 100 ods. 1 Zákona o rodine, osvojiť maloleté dieťa môžu manželia alebo jeden z manželov, ktorý žije s niektorým z rodičov dieťaťa v manželstve, alebo pozostalý manžel po rodičovi alebo osvojiteľovi maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa môže výnimočne osvojiť aj osamelá osoba, ak sú splnené predpoklady, že osvojenie bude v záujme dieťaťa.

13. Podľa § 100 ods. 3 Zákona o rodine, ak je osvojiteľ manželom rodiča maloletého dieťaťa, môže osvojiť maloleté dieťa len so súhlasom druhého manžela; súhlas nie je potrebný, ak druhý manžel stratil spôsobilosť na právne úkony alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

14. Podľa § 101 ods. 1 Zákona o rodine na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

15. Podľa § 101 ods. 4 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa schopné posúdiť dosah osvojenia, je potrebný aj jeho súhlas.

16. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

17. Podľa § 105 Zákona o rodine, osvojenec bude mať priezvisko osvojiteľa. Spoločný osvojenec manželov bude mať priezvisko určené vyhlásením snúbencov pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4 pre ostatné deti. To platí aj v prípade, že osvojiteľom je manžel matky osvojenca.

18. Podľa § 106 ods. 1 Zákona o rodine, osvojením zanikajú vzájomné práva a povinnosti medzi osvojencom a pôvodnou rodinou, ako aj medzi osvojencom a poručníkom alebo opatrovníkom, ktorý mu bol ustanovený súdom.

19. Podľa § 108 Zákona o rodine, osvojiteľ sa zapíše v matrike namiesto rodiča osvojenca na základe oznámenia súdu.

20. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonom stanovené podmienky pre osvojenie maloletej O. I., nar. XX.XX.XXXX manželom matky a preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel. Maloletá O. žije cca od jej 2,5 roka v spoločnej domácnosti s navrhovateľom, ku ktorému má vytvorený pozitívny citový vzťah, oslovuje ho tatino a považuje ho za svojho otca, aj keď vie, že jej biologickým otcom je K. V., ktorý však dlhodobo o maloletú neprejavuje skutočný záujem, nenavštevuje ju, netelefonuje jej, ani riadne neprispieva na jej výživu. Navrhovateľ zabezpečuje všetky rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletej, stará sa o ňu s láskou, nerobí rozdiely medzi mal. O. a ich biologickou dcérou R., nar. XX.X.XXXX. Manželia I. zabezpečujú riadnu výchovu, výživu a starajú sa o všestranný osobnostný rozvoj maloletej. Tieto skutočnosti potvrdzuje správa ÚPSVR Nitra zo sociálneho zisťovania v rodine navrhovateľa. Nakoľko biologický otec nejaví v zmysle zákona o rodine skutočný záujem o dieťa po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov, nebol na osvojenie potrebný jeho súhlas. Otec maloletej bol v minulosti informovaný o zámere osvojenia zo strany navrhovateľa, napriek tomu si neusporiadal svoje pomery tak, že by začal prejavovať záujem o svoje maloleté dieťa. Osvojenie je zásahom do vzťahu biologického rodiča a dieťaťa, spôsobujúci zánik vzťahu rodiča a dieťaťa. Osvojením vzniká nový príbuzenský pomer medzi osvojiteľom a osvojencom, nakoľko osvojiteľ sa zapíše v rodnom liste dieťaťa namiesto rodiča maloletého dieťaťa. Z obsahu spisu a vylučov účasníkov konania bolo zistené, že osvojenie je v záujme maloletej O., ktorá sa tak počnúc právoplatnosťou rozsudku stane osvojencom manžela matky pána K. I., nar. XX.X.XXXX. Ku zmene priezviska osvojenca nedochádza, nakoľko maloletá už má spoločné priezvisko manželov I. a to na základe rozhodnutia súdu a okresného úradu v roku 2017, ktorý povolil zmenu priezviska maloletej.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.